

GAZETA TRANSILVANIEI

Gazeta are de 2 ori: Mercurul și Duminec, 60 a, cându concedo ajutătoriale. — Pretulu: pe 1 anu 10 fl. pe 1/4 3 fl. v. a. Tieri esterne 16 fl. v. a. pe unu anu sêu 3 galbini mon. sunătoriale.

Anulu XXXII.

Se presumera la postelo c. r., si pe la DD. correspondenti. — Pentru serio 6 cr. Tac's timbrala a 80 cr. do facere publica.

Nr. 28.

Brașovu 25/13 Aprile

1869.

MONARCHIA AUSTRO-UNGARICA.

Transilvania.

Telegramu.

Lugosu 22 Aprile. „Alexandru Moșioniu cu majoritate precumpantoria de voturi fu alesu de ablegatu. Bucuria generala. — Jova Popovicu.”

Publicatiune.

Din partea comitetului nationale romanu din comitatulu Aradului, prin acest'a se face cunoscutu tuturor membriloru partiei, cumea in 6 Maiu a. c. st. n., adica Joi dupa pascele gr. or. la 9 ore a. m. se va tinea, in Aradu, la loculul datinatu una adunare generala extraordinaria a partiei, — la care cu acest'a suntu convocati toti membrii partiei a se infacisii in numera catu mai mare, de ora ce in acea adunare generala voru fi puse la ordinea zilei mai multe obiecte forte momentose si afundu taiatorie in trebele partiei.

Totu odata se face atunci membrii comitetului partiei, cumea nainte de adunare generala cu o di, adica in 5 Maiu a. c. st. n. la 9 ore diminit'a se va tinea sedintia de comitetu, fiindu de doritu ca la acea se partiepe incatu ar fi cu putinta toti membrii comitetului, standu-ne inainte a gende de mare interesu.

In fine se face observarea, ca afara de acesta provocare facuta prin diuaru nu se va indrepnii nici catra membrii partiei, nici catra membrii comitetului provocare desclinita, si asia domniele loru se nu astepte alta provocare, — ci cei cu infuinita se caute a incunoschit'a si convoca la participare si pe altii cari se afla in apropiarea loru.

Data din sedintia comitetului partiei nationale in Aradu, 7 Aprile 1869 st. n.

Ioane Popovicu Deseanu m/p.
presied. substitutu.

Ioane Goldisiu m/p.
not. partiei

Acte romane pe cale constitutionale.

DECLARATIUNEA

romaniloru alegatori din districtulu Nasedului.

L.

Suscriti locuitori si proprietari de pamentu din districtulu Nasedului, investiti cu dreptulu de a potè alego deputati la diet'a conchiamata pre 20 Aprile 1869 la Pest'a pentru ciclulu dela 1869 pana la 1871, prin acest'a declaramu serbatorose in facia comisiunei alegatorie de voturi, adunate pre astadi 24 Martiu 1869 in opidulu Nasedu la alegerea de deputati, cumea: nu ne aflamu in putefiunea de a ne potè exercit'a dreptulu nostru de alegere si nici nu vomu a alego deputati la diet'a din Pest'a pentru ciclulu dela 1869 pana la 1871 din urmat'oriele temeiuri:

1. Pre langa tote ascurarile dela inaltulu tronulu si dela inaltinea reginimulu, cumea uninea Ardelului cu Ungaria nu se va face fara convoirea natiunei romane din Ardelu, si fara de a se aso-

cur'a interesele specialu, cele periclitade ale natiuniloru Ardelului, totulu autonomu Ardelulu a amenintata cu nimicirea totala si cu ce a periclitata si sustinerea terenului legale, pre care se potè desvolt'a natiunea romana din Ardelu ca atare dupa chiamarea, ce i a datu a totu putintia divina, candu a destinatu ca se existe si se se destinga de alte natiuni din patria prin calitatile sale naturalu, fisice si spirituale.

2. Pre temeiulu legei de unione si anume alu articolulu 43 de lege alu dietei din Pest'a dela an. 1868 s'a rechiamatu in viața legea de alegere cuprinsa in articolulu 2 alu dietei feudale ardeleno din 1868, care s'a facutu fara invoierea si fara confirmarea natiunei romane, una lege din cele mai nedrepte remasa de trista memoria din seculu intunecoculu, pentruca da dreptu tuturor decadutilor in avere si in moralitate pana la celu din urma dilera si cerisoriu, numai deca — si potè deduce originea dela parinti cu dreptu de nobilitate, fara nici una meritu pentru buna starea spirituale si materiale a terei, 6' pentru ceialti alegatori determina un censu cu multu mai mare, decatu chiaru in vecin'i Ungaria, despre care se dice cu atata ostentatiune, ca e sora drepta cu Ardelulu.

3. Pre langa acestea suntu storse cu o trasure de pena legile dietei din Sibiu si anume: I articulu alu legei din 1863 pentru inalturarea natiunei romane din Ardelu in virtutia caruia si natiunei romane i era datu una terenu de desvoltare si o pusatiune demna de timpurile moderne cele atate de luminate, si in loculul ce se aduse articolulu de lege 41 alu dietei din Pest'a 1868, care o unu pasu retrograda in desvoltarea de sene si in viața poporeloru, ca-ci ameninta elementulu romanu cu totale absorbiere in celu maghiar, ba nega cu totulu existintia natiunei romane din Ardelu.

4. Tote intocmirile de astadi ale tieri suntu mai multu unele midiloce de exploitare averei si a poterei romaniloru din Ardelu spre imbunatatirea instituteloru straine de inaintare altor'a pe campulu culturai si ala bunei stari materiale si spirituale fara ca natiunei romane din Ardelu ca atare se i fia asomnata partea sa in proportiunea contributiloru sale de avere si de sange pre altariulu patriei.

II.

Dechiaramu inaintea lui Dumnezeu si inaintea omniloru, ca pastramu totodend'a ca unu tesauru pretiosu ereditu dela protoparinti nostri, ca o virtute stranosiocsa, dovedita de locuitori din tinentulu fostulu ala 2-le regimentu pedestralu nationale romanu de margine din Ardelu pre tote campurile de batalia ale Europei, atatu credintia neclaita, catu si supunerea omagiale si alipirea cea mai strinsa catra perso'n'a inaltiatulu imperatu, rege apostolicu si mare principe Franciscu Iosifu I. si catra serenissima sa casa domitoria de Habsburg-Lotaringia, si cumosemu detorint'a de suditi ala statului de a ne pleca capulu dinaintea logioru sanctionate, a terei si a li da ascultare dupa putintia, chiaru de ar' fi contrarie intereseloru nostre si ale natiunei romane din Ardelu, a carei parte mai curata suntemu, si in urma, cumea numai pre calea legala ne vomu ninsi a expora schimbarea prescriptioru coloru daunoso; si candu vomu vedea, ca mai multu nu o periclitata existintia natiunei romane din Ardelu si autonomia acc-

stei tieri, intru ale carei margini vomu potè ad'a garantia destulu de tare pentru desvoltarea de sene a natiunei atatu in cele materiale catu si in cele spirituale, atunci erasi vomu fi ga't'a a participa la legislatiune conformu votulu separatu alu deputatiloru de natiunea romana din diet'a Ardelului, inceputa la 19 Novembre 1865.

Corpulu alegatoriloru de deputati la diet'a pentru ciclulu de trei ani din 1869 pana la 1871 din cerculu de alegere i si II.

Nasedu 21 Martiu 1869.

(Urm'ea 273 de suscriti din comenele districtuluiu alegatori.) — „Conc.”

„A tinea de sanctionare monarchului si de juramentulu sen, este virtute civicu nu agitatieu.”

Sub egida motulu de senu ne aflamu indreptatili a mai adoca la cunoschint'a on. publicu romanu si anume celulu din fundulu regiu, cumea prin publicarea „statulu provisoriu”, impartisutu din partea inaltulu reg. ministeru maghiaru de interne in sensu § 10 alu art. de lege XLIII din anulu 1868. (care statutu tract'ea despre alegerea corpuriloru reprezentative, precum si a oficialiloru scaunali-districtuali si comunali, pentru fundulu regere, preliminaru si in specie in Cinculu mare, despre organizarea corpuriloru reprezentative), s'au escutu diferite pareri intru romani si sasi.

Fara de a supune acestu statutu in totalitatea sa unei critice erlate si convieniente, ne marginim numai pre langa dispozitiunulu lui positive intrande in valore de dreptu.

§-lu 2 din acestu statutu provisoriu, indreptatesce la alegerea comitetulu opidanu, totu pre acei individi, cari posedu dreptulu de a alego deputatu la diet'a din Pest'a.

§ 6 conformu cu § 11 lit. e) alinea ultima din acestu statutu defige numerulu membriloru alegendi in comitetulu opidanu la 60 de individi.

In tinea de acestoru §-li au dreptulu de alegere si a fi alesu in opidulu nostru aproape de 200 de romani oportuari.

Acesti alegatori, de si forte multu aruncati in mare nenorocire, de timpuru au discutatu asupra statulu provisoriu privitoru la alegerea comitetulu opidanu, si acum eugeta a are dreptu, ca se pretinda in facia comisiunei alegatorie, **ca ei de ei dupa proportiunea alegatoriloru loru se-si alega partiele a repartia** pe romani de adeveratulu lor mandatari in comitetulu orasiensescu, **fara inaltint'a** sasiloru concuitoru din acestu orasiu. Acesta drepta si in lege basata proceduru a romaniloru venindu la audiulu concuitoru sasi, fe desaprobatu din partea coloru din urma, cari pe facia si in scurtu nu au spusu, ca dupa noulu statutu nu alegu nici romani nici sasi ca sasi, ci numai ca orasieni fara distingere de nationalitate.

La mai aduca discutare, s'a obiectatu sasiloru, ca facinduse alegerea comitetulu in sensulu loru, este mai multu ca verosimile, ca romanii fara repartitia dupa numerulu alegatoriloru nationali, nu voru ave nici unu reprezentante in comitetulu opidanu, la care au resunsu fi lu Hermann, — ca vechi colonisti — prin una fusione si prin una-intelegere reciproca se voru alego vro' trei seu patru romani, pre cari ei i voru voi in comitetu. — Mai eca una satira.

Domnialoru vreu se alega era ca pana acum numai omeni servili, si nu adeverati reprezentanti ai poporulu nostru, lingai, cari-si pleca capulu de orice bozu, si cari nu lucra dupa convingerea loru propria in interesulu comunu.

Vedi bine, ca concetatiunii nostri tote greutatile publice, pana si contributiunea de sange, le impartiescu si repartiescu preste proportiune pe romani;

